

Parlamentul
Republicii Moldova

DY-8 nr. 468
14 noiembrie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr.276 din 16.12.2016 (nr.242 din 10.07.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat și, în conformitate cu articolul 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, și cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative expune următoarele.

I. ASPECTE DE ORDIN GENERAL .

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către dl I.Balan, deputat în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituția Republicii Moldova.

II. OBIECȚII DE ORDIN JURIDIC.

Legea 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli este una din puținele legi ce reglementează domeniul acordării subvențiilor producătorilor agricoli. La etapa actuală agricultura și producătorii

agricoli sunt cea mai vulnerabilă ramură a economiei. **Inițiativa de a completa legea** cu sintagme "Grupul de Acțiune Locală (GAL)", "Program LEADER", "sprijin pentru funcționarea GAL", **precum și de a substitui sintagmele** "producători agricoli" cu termenul de "beneficiar/solicitant", "agricultură" și "sectorul agroindustrial" prin "dezvoltarea agriculturii" au drept rezultat schimbarea radicală a conceptul legii, or:

- Definiția de "subvenție" actualmente subînțelege *"sprijinul financiar nerambursabil și neimpozabil acordat din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru susținerea investițiilor efectuate în producția agricolă și în dezvoltarea infrastructurii rurale și care corespund criteriilor de eligibilitate"*. Noul proiect de lege vine să modifice această definiție și substituie sintagma "producția agricolă" cu sintagma "dezvoltarea agriculturii". La prima vedere ar fi același domeniu, cu toate acestea agricultura presupune a fi ramură a economiei naționale care cuprinde cultivarea pământului și creșterea animalelor, iar producția agricolă fiind rezultatul final al agriculturii, pe când măsurile ce se întreprind întru dezvoltarea agriculturii sunt total diferite, astfel considerăm că **semnul egalității** între aceste doua domenii **este inadmisibil;**

- pe lângă producătorii agricoli se conturează "și alte părți interesate din mediul rural" ce vor beneficia de subvenții, aici reamintim subvenții nu pentru producția agricolă, dar pentru dezvoltarea agriculturii. Astfel, există riscul major ca în rezultatul selectării proiectelor pasibile subvenționării să fie neglijați în special producătorii agricoli, oferindu-se prioritate altor proiecte;

- nu este clar de ce a autorul a decis excluderea sintagmei "pe piețele externe" din Măsura 2 "Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole" ceea ce presupune că Prioritățile Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală exclude stimularea activităților de promovarea *pe piețele externe*. Considerăm inoportună excluderea sintagmei menționate, întrucât contravine scopului primordial al legislativului și al Guvernului în special, care a

stabilit în **Programul său de activitate pentru anii 2016-2018** priorității precum: *”Dezvoltarea unui program de promovare a exporturilor moldovenești competitive pe piețele externe, în special pe piața Uniunii Europene, inclusiv prin atragerea de investiții, capital străin și know-how, recuperarea, consolidarea și extinderea pozițiilor pe piețele externe.* 12. *Adoptarea unui program național de promovare a exporturilor competitive pe piețele externe, în special pe piețele Uniunii Europene și ale Orientului Mijlociu.* 13. *Asigurarea atragerii investițiilor străine prin intensificarea negocierilor bilaterale cu Emiratele Arabe Unite, Egipt, Canada, Turcia, Brazilia, Maroc, Oman asupra acordurilor privind protejarea reciprocă a investițiilor.* 14. *Promovarea și protejarea intereselor și a potențialului economic al Republicii Moldova prin intermediul organizațiilor internaționale la care aceasta este parte, inclusiv al Organizației Mondiale a Comerțului”* ș.a;

• substituirea denumirii Priorității III *”Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole, plasate în extravilan”* cu *”Îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural”* contravine Hotărârii Guvernului Nr.409/2014 *”Cu privire la aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020”* care prevede că prerogativa sporirii investițiilor în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole și în serviciilor din mediul rural este una principală și importantă. În viziunea Direcției generale juridice redenumirea *”Priorității III”* este inadmisibilă, iar formularea propusă *declarativă, ce nu va avea finalitate*, rămânând doar înscrisă pe foaie. Astfel, pledăm pentru menținerea variantei actuale a Priorității III din art.17 al Legii nr. 276/2016.

III. RESPECTAREA TEHNICII LEGISLATIVE.

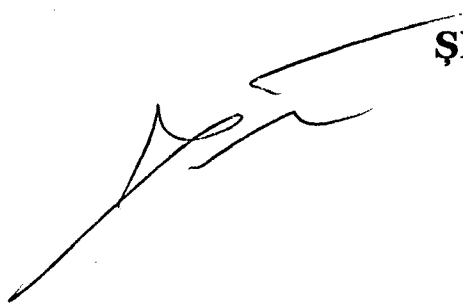
1. În conformitate cu prevederile **Articolului 62** din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative *”Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale*

sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text”. Astfel, în cazul în care se va adopta proiectul de lege înaintat, se va opera cu sintagma ”Legea privind **modificarea** Legii nr.276” și mai departe după text;

2. Segmentul ”fundamentarea economico-financiară”. Autorul menționează că proiectul de lege nu presupune cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, fiind în limitele resurselor financiare alocate din Bugetul de Stat pentru anul 2018 și a resurselor financiare planificate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Principalele măsuri care vor fi implementate de către Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, *presupun acordarea subvențiilor în agricultură și dezvoltarea rurală, întru susținerea nemijlocită a producătorilor agricoli. Tot în acest sens* reamintim că Legea bugetului pentru anul 2018, precum și Cadrul Bugetar pe Termen Mediu prevăd resurse financiare pentru subvenționarea producătorilor agricoli și nu pentru domeniile sau subiecți prevăzuți în proiectul de lege înaintat, iar aceasta ar presupune redirectionarea resurselor financiare. De aceea **considerăm obligatoriu Avizul Guvernului**, or ”orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern. Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare” (art.131 din Constituția Republicii Moldova).

3. În conformitate cu Art.63. din Legea nr.100/2017 ”Modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv. În caz contrar, actul normativ se înlocuiește cu un nou act, urmînd să fie abrogat în întregime” În aceeași ordine de idei orice proiect de lege ce prevede completarea și modificarea unei legi cu noi aspecte și concepte, iar aceste modificări au drept consecință modificarea a 30% din textul legii de bază, acesta urmează a fi supus avizării și consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Ținând cont de importanța proiectului, complexitatea și multitudinea prevederilor, Direcția generală juridică consideră necesară o examinare minuțioasă a proiectului de către Parlament în cadrul ședinței plenare cu luarea unei decizii ulterioare în acest sens.

ȘEFUL DIRECȚIEI

Ion CREANGĂ

Ex.Viorica Stratiev
tel.022.820.584